

UNIA EUROPEJSKA

PARLAMENT EUROPEJSKI

RADA

Bruksela, 17 października 2024 r.
(OR. en)

2022/0210(COD)

PE-CONS 31/24

ENV 176
STATIS 27
ECOFIN 178
ECO 7
FIN 155
CODEC 477

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 691/2011 dotyczącej
wprowadzenia nowych modułów rachunków ekonomicznych środowiska

ROZPORZĄDZENIE (UE) 2024/...
PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia ...

w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 691/2011
dotyczącej wprowadzenia nowych modułów rachunków ekonomicznych środowiska

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 338 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą¹,

¹ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 10 kwietnia 2024 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/591² ustanowiono 8. program działań w zakresie środowiska oraz potwierdzono, że monitorowanie, w tym poprzez udzielanie rzetelnych informacji dotyczących zmian zachodzących w środowisku, jest niezbędne do opracowywania skutecznej polityki, do realizacji takiej polityki, aby osiągnąć cele środowiskowe Unii, oraz do wzmocnienia roli obywateli. Należy opracować instrumenty, takie jak rachunki ekonomiczne środowiska pozwalające na lepsze uświadamianie ogółowi społeczeństwa wpływu działalności społeczno-gospodarczej na środowisko oraz wkładu środowiska w gospodarkę i dobrostan.
- (2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 691/2011³ stanowi, że Komisja jest zobowiązana przedkładać Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie sprawozdanie z wykonania tego rozporządzenia oraz, w stosownych przypadkach i z uwzględnieniem wyników badań pilotażowych, o których mowa w tym rozporządzeniu, proponować wprowadzenie nowych modułów rachunków ekonomicznych środowiska, takich jak transfery związane ze środowiskiem (subsydia), rachunki leśne i rachunki usług ekosystemowych.
- (3) Nowe moduły rachunków ekonomicznych środowiska mają się bezpośrednio przyczyniać do realizacji priorytetów politycznych Unii w dziedzinie środowiska określonych m.in. w 8. programie działań w zakresie środowiska.

² Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/591 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 r. (Dz.U. L 114 z 12.4.2022, s. 22).

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 691/2011 z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie europejskich rachunków ekonomicznych środowiska (Dz.U. L 192 z 22.7.2011, s. 1).

- (4) Komisja Statystyczna ONZ na swojej 43. sesji w lutym 2012 r. przyjęła główne ramy systemu rachunków ekonomicznych środowiska (SEEA) jako międzynarodowy standard statystyczny, zaś na 52 sesji w marcu 2021 r. – rachunki ekosystemów w ramach systemu rachunków ekonomicznych środowiska (SEEA EA), rozdziały 1–7, które opisują ramy rachunkowości i rachunki fizyczne. Nowe moduły wprowadzone niniejszym rozporządzeniem są zgodne z głównymi ramami SEEA oraz SEEA EA. Ponadto w ramach SEEA wdrożono system rachunków ekonomicznych środowiska dotyczących wody (SEEA-Water), wspierający główne ramy SEEA.
- (5) W celu wykonywania zadań wynikających z Traktatów i prawa międzynarodowego, w szczególności zadań związanych ze środowiskiem, zrównoważonością i zmianą klimatu, Unia powinna posiadać istotne, kompleksowe i wiarygodne informacje. Podejmowanie decyzji w oparciu o fakty wymaga statystyk spełniających kryteria wysokiej jakości, które określono w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009⁴. Ponadto konieczne jest, aby Komisja (Eurostat) prezentowała zgromadzone dane w bardziej dostępny i przyjazny dla użytkownika sposób, jednocześnie aktywnie propagując te dane.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 1101/2008 w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych statystycznych objętych zasadą poufności, rozporządzenie Rady (WE) nr 322/97 w sprawie statystyk Wspólnoty oraz decyzję Rady 89/382/EWG, Euratom w sprawie ustanowienia Komitetu ds. Programów Statystycznych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 87 z 31.3.2009, s. 164).

- (6) Aby osiągnąć cel neutralności klimatycznej w Unii do 2050 r., zasadnicze znaczenie ma dostosowanie wszystkich unijnych aktów prawnych i procedur do długoterminowych celów Unii w dziedzinie środowiska i klimatu ustanowionych na mocy Europejskiego Zielonego Ładu, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119⁵ i pakietu „Gotowi na 55”. Kilka aktów prawnych Unii już teraz wymaga ścisłego monitorowania tendencji, a zatem dostarczania dodatkowych, precyzyjniejszych danych. W związku z tym podstawowe znaczenie ma uzyskiwanie od państw członkowskich odpowiednich i szczegółowych danych na temat ich inwestycji środowiskowych, co pozwoli zapewnić, by Unia znajdowała się na drodze do osiągnięcia celów Europejskiego Zielonego Ładu. Z wszystkich powyższych względów należy przekształcić system europejskich rachunków ekonomicznych środowiska w kompleksowe narzędzie zapewniające istotne dodatkowe dane służące monitorowaniu wdrażania unijnego prawa ochrony środowiska i kształtowaniu polityki w dziedzinie środowiska.

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

- (7) W 8. programie działań w zakresie środowiska zaapelowano o bezzwłoczne ustanowienie wiążących unijnych ram dotyczących monitorowania i sprawozdawczości na temat postępów państw członkowskich w stopniowym wycofywaniu dotacji na paliwa kopalne w oparciu o uzgodnioną metodykę, i ustalenie – na poziomie unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym – ostatecznego terminu stopniowego wycofania takich dotacji w sposób spójny z celem ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5°C, tj. długoterminowym celem w zakresie temperatury zapisanym w porozumieniu paryskim przyjętym na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu. W związku z tym Komisja powinna zwrócić szczególną uwagę na ten temat w swoim programie dotyczącym badań pilotażowych i studiów wykonalności i dokonać oceny jakości dostępnych danych na temat dotacji w energetyce, w tym dotacji na paliwa kopalne. Komisja powinna, w stosownych przypadkach, przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek ustawodawczy w celu wprowadzenia do europejskich rachunków ekonomicznych środowiska modułu dotyczącego dotacji w energetyce, w tym dotacji na paliwa kopalne.
- (8) Woda jest kluczowym zasobem, dlatego też konieczne jest zapewnienie zrównoważonego gospodarowania nią i zrozumienia jej związku z działalnością gospodarczą. W związku z tym Komisja powinna ocenić jakość dostępnych danych dotyczących wody i, w stosownych przypadkach, przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek ustawodawczy w celu wprowadzenia do europejskich rachunków ekonomicznych środowiska modułu dotyczącego wody.

- (9) Dostosowanie się do zmiany klimatu jest kluczowym elementem długoterminowej światowej reakcji na tę zmianę. Konieczne jest również, by zająć się rosnącymi, związanymi z klimatem zagrożeniami dla zdrowia, w tym coraz częstszymi i coraz bardziej intensywnymi falami upałów, pożarami lasów i powodzią, zagrożeniami dla bezpieczeństwa żywności i wody oraz dla zapewnienia dostępu do żywności i wody, a także pojawianiem się i rozprzestrzenianiem chorób zakaźnych. Negatywne skutki zmiany klimatu mogą przekroczyć zdolności przystosowawcze państw członkowskich. Dlatego państwa członkowskie i Unia powinny zwiększyć swoje zdolności przystosowawcze, wzmocnić odporność i zmniejszyć wrażliwość na zmianę klimatu zgodnie z art. 7 porozumienia paryskiego, jak również zmaksymalizować dodatkowe korzyści płynące z innych polityk i aktów prawnych. Rozporządzenie (UE) 2021/1119 wymaga, aby państwa członkowskie przyjęły kompleksowe krajowe strategie i plany przystosowawcze w oparciu o rzetelne analizy dotyczące zmiany klimatu i wrażliwości, oceny postępów oraz wskaźniki oraz bazując na najlepszych dostępnych i najbardziej aktualnych dowodach naukowych. Ponieważ konieczne jest monitorowanie postępów w zakresie przystosowywania się do zmiany klimatu, Komisja powinna ocenić jakość dostępnych danych na ten temat. Na podstawie uzyskanych wyników Komisja powinna, w stosownych przypadkach, przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek ustawodawczy w celu wprowadzenia do europejskich rachunków ekonomicznych środowiska modułu dotyczącego przystosowania się do zmiany klimatu.

- (10) Utrata różnorodności biologicznej – wraz ze zmianą klimatu, która ją nasila – jest jedną z głównych słabości, z jakimi mierzą się gospodarki. Różnorodność biologiczna ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa żywnościowego, dobrostanu ludzi oraz ogólnej odporności społeczeństw i gospodarek. W związku z tym państwa członkowskie i Unia powinny wzmocnić reakcję na kryzys różnorodności biologicznej zgodnie ze swoimi międzynarodowymi zobowiązaniami podjętymi na mocy globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu, przyjętych przez piętnaste posiedzenie Konferencji Stron Konwencji Narodów Zjednoczonych o różnorodności biologicznej.

- (11) Rachunki ekosystemów jako sposób przedstawiania danych dotyczących zasięgu i stanu zasobów ekosystemów oraz usług, które zapewniają społeczeństwu i gospodarce, mają za zadanie ustalić wartość przyrody i umożliwić lepsze uwzględnienie kosztów, jakie ona ponosi. Celem ustalenia wartości pieniężnych powinno być zwiększenie świadomości kosztów niepodejmowania działań oraz wspieranie Unii w realizacji jej celów środowiskowych. Aby odpowiednio przygotować się do wprowadzenia wymogów sprawozdawczych dotyczących wartości pieniężnych usług ekosystemowych, należy poprzedzić je badaniami pilotażowymi i studiami wykonalności, z uwzględnieniem odpowiednich norm międzynarodowych. Badania te powinny mieć na celu zbadanie m.in. wartości pieniężnych, które należy przedstawiać, związków między tymi wartościami a zmianami w podaży i wykorzystaniu usług ekosystemowych w danym momencie, potencjalnego zastosowania w polityce wyników różnych metod szacowania, warunków, w jakich szacunki nadają się do agregacji ze sobą nawzajem oraz z innymi zagregowanymi danymi z rachunków krajowych, oraz najbardziej odpowiedniego formatu tabel do celów sprawozdawczości. Aby w pełni osiągnąć zamierzone efekty, Komisja powinna przeprowadzić ocenę możliwości metodycznych i wykonalności pomiaru pieniężnej wartości usług ekosystemowych, biorąc pod uwagę SEEA EA. Komisja powinna mieć możliwość przedłożenia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w oparciu o uzyskane wyniki wniosku ustawodawczego w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 691/2011 w celu uwzględnienia pieniężnych rachunków ekosystemów.

- (12) W konkluzjach z dnia 6 listopada 2020 r. w sprawie europejskiej statystyki Rada zachęciła Europejski System Statystyczny, by odpowiedział na pojawiające się potrzeby informacyjne wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu, w tym w odniesieniu do przeglądu i rozszerzenia programu europejskich rachunków ekonomicznych środowiska.
- (13) W 2019 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy opublikował sprawozdanie specjalne nr 16/2019 pod tytułem „Europejskie rachunki ekonomiczne środowiska – możliwe jest zwiększenie ich przydatności dla podmiotów wyznaczających kierunki polityki”. W sprawozdaniu tym zwrócono uwagę na potrzebę bardziej kompletnych danych dotyczących lasów i ekosystemów oraz pełnego wdrożenia rachunków leśnych.
- (14) Komisja (Eurostat), krajowe urzędy statystyczne oraz inne organy krajowe odpowiedzialne za sporządzanie rachunków ekonomicznych środowiska powinny dążyć do ciągłego rozszerzania zakresu i poprawy jakości danych statystycznych, które wspierają monitorowanie i ocenę postępów Unii we wdrażaniu aktów ustawodawczych przyjętych w ramach pakietu „Gotowi na 55” i zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem, rozporządzeniem (UE) 2021/1119, Instrumentem na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241⁶, oraz innymi odpowiednimi aktami prawnymi, a także zgodnie z zobowiązaniami międzynarodowymi Unii, przy jednoczesnym uwzględnieniu międzynarodowych standardów statystycznych opracowanych przez Organizację Narodów Zjednoczonych i inne organy.

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

- (15) Od 2011 r. europejskie rachunki ekonomiczne środowiska dostarczają wysokiej jakości danych i statystyk na potrzeby kształtowania polityki opartej na dowodach w obszarach Europejskiego Zielonego Ładu i innych polityk Unii. Kluczowe znaczenie ma publikowanie i przedstawianie tych danych i statystyk w sposób zrozumiały i dostępny dla wszystkich użytkowników. Komisja (Eurostat) powinna utworzyć i prowadzić portal danych statystycznych przedstawiający podsumowanie kluczowych wskaźników z rachunków ekonomicznych środowiska w sposób przyjazny dla użytkownika. Dostęp do tego portalu danych powinien być publiczny i bezpłatny. Portal danych statystycznych powinien mieć na celu poprawę rozpowszechniania i przekazywania informacji na temat europejskich rachunków ekonomicznych środowiska. Nie powinien on również kolidować z mechanizmami zarządzania ustanowionymi w celu przedstawiania i monitorowania postępów w realizacji założeń i celów konkretnych inicjatyw unijnych, takich jak 8. program działań w zakresie środowiska.
- (16) Aby zapewnić elastyczność i ograniczyć obciążenie administracyjne respondentów, należy pozwolić krajowym urzędom statystycznym i innym organom krajowym na stosowanie innych odpowiednich źródeł, metod i innowacyjnych podejść, takich jak obserwacja Ziemi (usługi programu Copernicus). Państwa członkowskie powinny informować o nich Komisję i przedstawiać szczegółowe informacje dotyczące jakości tych podejść .

- (17) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość otrzymywania wsparcia finansowego na modernizację i poprawę jakości i terminowości statystyk dotyczących środowiska oraz na realizację badań pilotażowych i studiów wykonalności w ramach Programu na rzecz jednolitego rynku ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/690⁷. W kontekście kolejnych wieloletnich ram finansowych wsparcie finansowe powinno być udzielane zgodnie z zasadami mającego zastosowanie Europejskiego programu statystycznego, o którym mowa w rozporządzeniu (WE) nr 223/2009.
- (18) Ponieważ Unia liczy 27 państw członkowskich, należy odnosić się do „UE–27”.
- (19) Wykaz możliwych przyszłych europejskich rachunków ekonomicznych środowiska określony w rozporządzeniu (UE) nr 691/2011 wymaga aktualizacji w celu dostosowania go do obecnych priorytetów politycznych Unii.
- (20) Europejski System Rachunków 1995 (ESA 95) został zastąpiony Europejskim Systemem Rachunków 2010 (ESA 2010) ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013⁸.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/690 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program na rzecz rynku wewnętrznego, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, dziedziny roślin, zwierząt, żywności i paszy, oraz statystyk europejskich (Program na rzecz jednolitego rynku) oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 99/2013, (UE) nr 1287/2013, (UE) nr 254/2014, (UE) nr 652/2014 (Dz.U. L 153 z 3.5.2021, s. 1).

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz.U. L 174 z 26.6.2013, s. 1).

- (21) ESA 2010 zawiera ramy odniesienia obejmujące wspólne standardy, definicje, klasyfikacje i reguły rachunkowości do celów sporządzania rachunków państw członkowskich i spełnienia wymogów statystycznych Unii.
- (22) Komisja, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, powinna opublikować podręcznik metodyczny zawierający dodatkowe wskazówki dotyczące zestawiania rachunków ekonomicznych środowiska ustanowionych w różnych modułach wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem. Podręcznik ten powinien zawierać wytyczne dotyczące obliczania elementów rachunków leśnych, takich jak roczny przyrost netto drewna w drzewostanie lub obliczanie wartości usług zaopatrzeniowych ekosystemów, takich jak wkład w regulację klimatu na świecie dzięki zmniejszeniu stężenia gazów cieplarnianych. Podręcznik powinien zostać opublikowany po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia.
- (23) Łagodzenie zmiany klimatu, w tym powiązane inwestycje, jest niezbędne do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej w Unii do 2050 r. Komisja (Eurostat) powinna rozpocząć regularne dostarczanie danych i statystyk opracowanych na podstawie odpowiednich danych dostępnych w modułach rachunków ekonomicznych środowiska oraz, w stosownych przypadkach, w innych źródłach danych. Dane te powinny być podzielone według państw członkowskich i obejmować wszystkie sektory gospodarki istotne dla łagodzenia zmiany klimatu.

- (24) W celu uwzględnienia, w razie potrzeby, rozwoju sytuacji w dziedzinie środowiska, gospodarki i techniki, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w celu uzupełnienia rozporządzenia (UE) nr 691/2011 poprzez zapewnienie wskazówek metodycznych oraz w celu zmiany załączników I–IX w odniesieniu do wykazu elementów, dla których dane mają być zestawiane i przekazywane, w szczególności załącznika V sekcja 3, w celu uwzględnienia elementów dotyczących innych inwestycji w łagodzenie zmiany klimatu. Komisja powinna zapewnić, aby jej akty delegowane nie nakładały znaczącego dodatkowego obciążenia na państwa członkowskie ani na respondentów. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁹. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

⁹ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- (25) Należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do przyjmowania aktów wykonawczych przyznających państwom członkowskim odstępstwa na określony okres, o ile ich krajowe systemy statystyczne wymagają znacznych dostosowań. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011¹⁰.
- (26) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, mianowicie wprowadzenie nowych modułów rachunków ekonomicznych środowiska do ram prawnych statystyki europejskiej dotyczących europejskich rachunków ekonomicznych środowiska, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na spójność i porównywalność możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (27) Skonsultowano się z Komitetem ds. Europejskiego Systemu Statystycznego.
- (28) W związku z tym należy wprowadzić zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 691/2011,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 691/2011 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się wspólne ramy dla gromadzenia, zestawiania, przekazywania oraz oceny europejskich rachunków ekonomicznych środowiska w celu umiejscowienia rachunków ekonomicznych środowiska jako rachunków satelitarnych w stosunku do Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010) określonego w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013*, poprzez ustalenie metodyki, wspólnych standardów, definicji, klasyfikacji i zasad rachunkowości, jakie mają być stosowane przy opracowywaniu rachunków ekonomicznych środowiska.

Niniejsze rozporządzenie przyczynia się również do dostarczania rzetelnych informacji na temat kluczowych tendencji, presji i czynników wpływających na zmianę środowiska, a tym samym wspiera monitorowanie i ocenę postępów Unii w realizacji jej celów środowiskowych określonych w prawie Unii, a także jej międzynarodowych zobowiązań w dziedzinie środowiska.

* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz.U. L 174 z 26.6.2013, s. 1).”;

2) w art. 2 dodaje się punkty w brzmieniu:

- „7) »rachunki leśne« oznaczają rachunki zasobów w zakresie zasobów leśnych, obejmujących grunty leśne i drewno na gruntach leśnych, oraz rachunki działalności gospodarczej w zakresie leśnictwa i pozyskiwania drewna;
- 8) »dotacje na ochronę środowiska i podobne transfery« oznaczają transfery bieżące i kapitałowe, w rozumieniu ESA 2010, których celem jest wspieranie działań na rzecz ochrony środowiska i zasobów przyrodniczych oraz związanych z tym produktów;
- 9) »rachunki ekosystemów« oznaczają zestaw rachunków mających zapewnić spójne informacje na temat zasięgu i stanu ekosystemów oraz przepływów usług z tych ekosystemów do systemów społeczno-ekonomicznych.”;

3) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się litery w brzmieniu:

- „g) moduł rachunków leśnych, określony w załączniku VII;
- h) moduł rachunków dotacji na ochronę środowiska i podobnych transferów, określony w załączniku VIII;
- i) moduł rachunków ekosystemów, określony w załączniku IX.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku gdy konieczne jest uwzględnienie zmian w dziedzinie środowiska, gospodarki oraz postępu technicznego, Komisja jest uprawniona do przyjęcia, zgodnie z art. 9, aktów delegowanych, które:

- a) uzupełniają niniejsze rozporządzenie poprzez zapewnienie wskazówek metodycznych;
- b) zmieniają załączniki I–VI w odniesieniu do informacji, o których mowa w ust. 2 lit. c), d) i e);
- c) zmieniają załączniki VII, VIII i IX w odniesieniu do informacji, o których mowa w ust. 2 lit. c), d) i e), pod warunkiem że:
 - (i) w wykazie elementów, o którym mowa w ust. 2 lit. c), zmieniane są co trzy lata maksymalnie cztery elementy z każdego załącznika; oraz
 - (ii) informacje, o których mowa w ust. 2 lit. d), zostają zmienione wyłącznie w celu określenia pierwszego roku referencyjnego, częstotliwości i terminów przekazywania wszelkich dodatkowych elementów.

Wykonując swoje uprawnienia zgodnie z niniejszym ustępem, Komisja zapewnia, by jej akty delegowane nie nakładały znacznych dodatkowych obciążeń administracyjnych na państwa członkowskie lub na respondentów. Komisja należycie uzasadnia swoje akty delegowane.”;

4) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Badania pilotażowe i studia wykonalności”;

b) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisja opracowuje program badań pilotażowych i studiów wykonalności, który państwa członkowskie realizują dobrowolnie w celu rozwijania sprawozdawczości i doskonalenia jakości danych, stworzenia długich szeregów czasowych i opracowania metodyki. Program ten obejmuje badania pilotażowe mające na celu przetestowanie nowych modułów rachunków ekonomicznych środowiska. Opracowując program, Komisja zwraca szczególną uwagę na moduły generujące dane dotyczące dotacji w energetyce, w tym dotacji na paliwa kopalne, oraz zapewnia, aby na państwa członkowskie i respondentów nie zostały nałożone dodatkowe obciążenia administracyjne lub finansowe.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. Oprócz programu badań pilotażowych i studiów wykonalności Komisja (Eurostat) do dnia ... [18 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego], we współpracy z państwami członkowskimi, przeprowadzi ocenę możliwości metodycznych i ocenę wykonalności ustalenia wartości pieniężnej usług, możliwych wartości sprawozdawczych, tam gdzie ich brakuje, a także alternatywnych sposobów pomiaru na potrzeby rachunków usług ekosystemowych, z uwzględnieniem norm międzynarodowych w rachunkach ekosystemów w ramach systemu rachunków ekonomicznych środowiska (SEEA EA). Na podstawie wyników tej oceny oraz tych badań i studiów Komisja może przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek ustawodawczy w sprawie zmiany niniejszego rozporządzenia w celu uwzględnienia pieniężnych rachunków ekosystemów.”;

5) w art. 5 ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się literę w brzmieniu:

„d) innych odpowiednich źródeł, metod lub innowacyjnych podejść, o ile umożliwiają one tworzenie rachunków ekonomicznych środowiska, które są porównywalne i zgodne z mającymi zastosowanie szczególnymi wymogami dotyczącymi jakości.”;

b) dodaje się akapit w brzmieniu:

„Państwa członkowskie, które postanowią korzystać z wymienionych w lit. d) źródeł, metod lub innowacyjnych podejść, informują o tym Komisję (Eurostat) jak najszybciej przed końcem roku poprzedzającego wdrożenie tej metody i przekazują szczegółowe informacje dotyczące jakości uzyskanych danych.”;

6) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 8

Odstępstwa

1. Komisja może przyjmować akty wykonawcze przyznające państwom członkowskim odstępstwa, w zakresie w jakim ich krajowe systemy statystyczne wymagają znacznych dostosowań. Odstępstwa mogą być przyznawane w odniesieniu do załączników w określonym w nich okresie przejściowym. Odstępstwa mogą być również przyznawane w odniesieniu do środków wykonawczych i aktów delegowanych przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia. Odstępstwa te mogą zostać przyznane na maksymalny okres dwóch lat. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 2.

Akapit pierwszy niniejszego ustępu nie ma zastosowania do zmian wynikających z modyfikacji w klasyfikacjach i nomenklaturach lub do zmian w systemach rachunków narodowych i regionalnych zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 549/2013.

2. W celu uzyskania odstępstwa na mocy ust. 1 w odniesieniu do załączników VII, VIII i IX zainteresowane państwo członkowskie przedkłada Komisji należycie uzasadniony wniosek do dnia ... [24 miesiące od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego]. W celu uzyskania odstępstwa na mocy ust. 1 w odniesieniu do środków wykonawczych lub aktów delegowanych przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia, które wchodzi w życie po dniu ... [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego], zainteresowane państwo członkowskie przedkłada Komisji należycie uzasadniony wniosek w terminie trzech miesięcy od daty wejścia w życie danego środka lub aktu.”;

7) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 8a
Finansowanie

1. Na potrzeby wdrożenia niniejszego rozporządzenia Unia zapewnia wsparcie finansowe z Programu na rzecz jednolitego rynku, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/690*, dla krajowych urzędów statystycznych i innych organów krajowych, o których mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 223/2009, na:
- a) opracowanie metodyk do celów statystycznych na podstawie niniejszego rozporządzenia, w tym uczestnictwo państw członkowskich w reprezentatywnych badaniach pilotażowych i studiach wykonalności, o których mowa w art. 4;

- b) poprawę jakości statystycznej rachunków, w szczególności na opracowanie lub udoskonalenie procesów, w tym rozwiązań cyfrowych mających na celu tworzenie statystyk wyższej jakości;
 - c) poprawę terminowości tworzenia rachunków oraz zmniejszenie obciążeń administracyjnych i sprawozdawczych.
2. Kwotę wkładu finansowego Unii na podstawie niniejszego artykułu ustala się zgodnie z zasadami Programu na rzecz jednolitego rynku w ramach rocznej procedury budżetowej, z zastrzeżeniem dostępności finansowania. Władza budżetowa określa środki dostępne każdego roku.
3. W celu wdrożenia niniejszego rozporządzenia udostępniany może też być wkład finansowy na rzecz krajowych urzędów statystycznych i innych organów krajowych, o których mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 223/2009, z innych mających zastosowanie programów finansowych Unii zgodnie z zasadami takich programów.

* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/690 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program na rzecz rynku wewnętrznego, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, dziedziny roślin, zwierząt, żywności i paszy, oraz statystyk europejskich (Program na rzecz jednolitego rynku) oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 99/2013, (UE) nr 1287/2013, (UE) nr 254/2014, (UE) nr 652/2014 (Dz.U. L 153 z 3.5.2021, s. 1).”;

8) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 3 i 4 oraz art. 10, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 11 sierpnia 2011 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 3 ust. 3 i 4 oraz art. 10, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 3 ust. 3 lub 4 lub art. 10 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;

9) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 9a

Portal danych statystycznych dotyczących rachunków ekonomicznych środowiska („tablica wskaźników”)

1. Komisja (Eurostat) tworzy portal danych statystycznych dotyczących rachunków ekonomicznych środowiska (zwany dalej „tablicą wskaźników”), na którym przedstawia się w sposób przyjazny dla użytkownika i interaktywny podsumowanie kluczowych wskaźników z rachunków ekonomicznych środowiska.

Portal danych przedstawia dane przekazane przez państwa członkowskie w każdym z modułów określonych w niniejszym rozporządzeniu oraz dotyczące inwestycji w łagodzenie zmiany klimatu, o których mowa w art. 10 akapit czwarty.

2. Portal danych zostaje uruchomiony do dnia 31 grudnia 2024 r. i jest aktualizowany przez Komisję (Eurostat) raz w roku. Portal danych jest udostępniany publicznie na stronie internetowej Eurostatu.”;

10) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

- a) w akapicie drugim tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:

„– dotyczące wprowadzenia nowych modułów rachunków ekonomicznych środowiska, takich jak rachunki gospodarki wodnej (ilościowe i jakościowe), rachunki wydatków na gospodarowanie zasobami, dotacje lub środki wsparcia potencjalnie szkodliwe dla środowiska oraz rachunki związane z odpadami,”;

- b) dodaje się akapity w brzmieniu:

„Do dnia 31 grudnia 2024 r., a następnie co najmniej co dwa lata, Komisja (Eurostat) wydaje publikację cyfrową zawierającą dane i statystyki dotyczące łagodzenia zmiany klimatu, w tym inwestycji, zestawione na podstawie odpowiednich danych pochodzących z modułów rachunków ekonomicznych środowiska oraz, w stosownych przypadkach, z innych źródeł danych.

Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 9 w celu zmiany, w stosownych przypadkach, załącznika V sekcja 3 w celu uwzględnienia elementów dotyczących innych inwestycji w łagodzenie zmiany klimatu. Dane zawarte w publikacji cyfrowej, o której mowa w akapicie trzecim niniejszego artykułu, w tym dane na temat inwestycji, przedstawione są w podziale na państwa członkowskie i obejmują wszystkie sektory gospodarki i działalności.

Do dnia ... [dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego] Komisja ocenia jakość dostępnych danych na temat dotacji w energetyce, w tym dotacji na paliwa kopalne, na temat przystosowania się do zmiany klimatu i na temat wody oraz, w stosownych przypadkach, przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek ustawodawczy w celu wprowadzenia nowych modułów rachunków ekonomicznych środowiska dotyczących dotacji w energetyce, w tym dotacji na paliwa kopalne, przystosowania się do zmiany klimatu, łącznie ze związanymi z tym wydatkami, oraz rachunków gospodarki wodnej.”;

- 11) w załączniku IV sekcja 3 akapit pierwszy uchyla się tiret ósme;

- 12) wszystkie odniesienia do „UE-28” i „ESA 95” zastępuje się odpowiednio „UE-27” i „ESA 2010” w całym tekście i w załącznikach;
- 13) dodaje się załączniki VII, VIII i IX zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Od dnia 1 stycznia 2025 r. dane dotyczące otrzymanych lub zapłaconych transferów związanych z ochroną środowiska, uprzednio zgłaszane na podstawie załącznika IV, zgłasza się na podstawie załącznika VIII.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Art. 1 pkt 11 stosuje się od dnia 1 stycznia 2025 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący / Przewodnicząca

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK VII MODUŁ RACHUNKÓW LEŚNYCH

SEKCJA 1

CELE

W rachunkach leśnych rejestruje się i przedstawia dane dotyczące zasobów leśnych oraz działalności gospodarczej w sektorze leśnictwa i pozyskiwania drewna, w sposób w pełni zgodny z danymi przekazywanymi w ramach ESA 2010. Rachunki leśne dostarczają informacji uzupełniających; wykorzystuje się w nich pojęcia dostosowane do specyfiki lasów oraz sektora leśnictwa i pozyskiwania drewna.

W niniejszym załączniku określono dane, jakie państwa członkowskie mają gromadzić, zestawiać, przekazywać i poddawać ocenie w rachunkach leśnych.

SEKCJA 2

ZAKRES

W rachunkach leśnych rejestruje się stany i przepływy zasobów leśnych (gruntów leśnych i drewna) oraz działalność gospodarczą w sektorze leśnictwa i pozyskiwania drewna, w tym produkcję drewna okrągłego oraz pozyskiwanie i zbieranie dziko rosnących nieдрzewnych produktów leśnych.

SEKCJA 3

WYKAZ ELEMENTÓW

Państwa członkowskie opracowują rachunki leśne według elementów opisanych w niniejszej sekcji.

1. Rachunki zasobów w zakresie gruntów leśnych i drewna. Grunty leśne definiuje się jako sumę trzech poniższych kategorii.
 - a) Lasy dostępne do celów pozyskiwania drewna: lasy, w których ograniczenia środowiskowe, społeczne lub gospodarcze nie mają znaczącego wpływu na obecne lub potencjalne pozyskiwanie drewna. Ograniczenia te mogą wynikać z przepisów prawa, decyzji zarządczych lub właściciela, lub innych powodów.
 - b) Lasy niedostępne do celów pozyskiwania drewna: lasy, których nie uznaje się za dostępne do celów pozyskiwania drewna zgodnie z lit. a). Są to lasy, w których ograniczenia środowiskowe, społeczne, gospodarcze lub prawne uniemożliwiają wszelkie pozyskiwanie drewna na znaczną skalę. Należą do nich: (i) lasy, w których ograniczenia prawne lub ograniczenia wynikające z innych decyzji politycznych całkowicie wykluczają lub poważnie ograniczają pozyskiwanie drewna z powodów takich jak ochrona środowiska lub bioróżnorodności (las chronione, parki narodowe, rezerваты przyrody i inne obszary chronione, np. obszary mające szczególne znaczenie środowiskowe, naukowe, historyczne, kulturowe lub duchowe); (ii) lasy, w których produktywność rzeczywista lub jakość drewna są zbyt niskie bądź koszty pozyskania i transportu są zbyt wysokie, aby uzasadnić pozyskanie drewna poza okazjonalną wycinką na własne cele finalne.

c) Inne grunty zalesione.

»Las« definiuje się jako obszar obejmujący więcej niż 0,5 ha, porośnięty drzewami o wysokości powyżej 5 m i z pokryciem koronami drzew na poziomie ponad 10 % lub drzewami mogącymi osiągnąć te progi in situ. Nie obejmuje to gruntów, które są głównie użytkowane rolniczo, ani drzew na obszarach miejskich, takich jak miejskie parki, aleje i ogrody.

»Inne grunty zalesione« definiuje się jako grunty niesklasyfikowane jako lasy, obejmujące więcej niż 0,5 ha, porośnięte drzewami o wysokości powyżej 5 m i z pokryciem koronami drzew na poziomie 5–10 % lub drzewami mogącymi osiągnąć te progi in situ; lub z mieszaną pokrywą składającą się z krzewów i drzew, zajmującą powyżej 10 % powierzchni. Nie obejmuje to gruntów, które są głównie użytkowane rolniczo, ani drzew na obszarach miejskich, takich jak miejskie parki, aleje i ogrody.

»Roczny przyrost netto drewna« definiuje się jako średni roczny wzrost miąższości żywych drzew pomniejszony o średnią roczną śmiertelność.

»Pozyskanie« definiuje się jako miąższość wszystkich drzew, żywych lub martwych, które wycięto i usunięto z lasu, innych gruntów zalesionych lub innych miejsc ścinki. Kategoria ta obejmuje niesprzedane drewno okrągłe składowane przy drogach leśnych. Obejmuje także straty naturalne, które odzyskano, pozyskanie w danym roku drewna ściętego we wcześniejszym okresie, pozyskanie drewna nie pochodzącego z pnia (takiego jak pniaki i gałęzie) oraz pozyskanie drewna z drzew martwych lub zniszczonych wskutek przyczyn naturalnych (zwane stratami naturalnymi) np. w wyniku działania ognia, wiatru, owadów lub chorób. Nie obejmuje biomasy niedrzewnej ani drewna, które pozostawiono w lesie i nie pozyskano w danym roku, np. pniaków, gałęzi, wierzchołków drzew i pozostałości po ścinie (odpadów po pozyskaniu drewna).

»Nieodwracalne straty« definiuje się jako pozostałości po ścinie oraz wszelkie ścinki wywrotów, których nie da się usunąć z lasu, a także drewno utracone w wyniku pożarów lasu.

2. Rachunki ekonomiczne przedstawiające działalność gospodarczą w sektorze leśnictwa i pozyskiwania drewna. Sektor leśnictwa i pozyskiwania drewna definiuje się jako wszystkie lokalne jednostki rodzaju działalności (lokalne JRD), które prowadzą działalność zaklasyfikowaną do działu A02 NACE Rev. 2.

Przekazuje się następujące elementy, stosując definicje ESA 2010:

- produkcja globalna;
- z tego: produkcja globalna na własne cele finalne;
- zużycie pośrednie;
- wartość dodana brutto;
- amortyzacja środków trwałych;
- pozostałe podatki związane z produkcją;
- pozostałe dotacje związane z produkcją;
- koszty związane z zatrudnieniem;
- nakłady brutto na środki trwałe oraz nabycie pomniejszone o rozdysponowanie niefinansowych aktywów nieprodukowanych;

- przyrost rzeczowych środków obrotowych;
- transfery kapitałowe.

Państwa członkowskie zgłaszają zatrudnienie w sektorze leśnictwa i pozyskiwania drewna w tysiącach jednostek pracy rocznej (AWU) zdefiniowanych w rozporządzeniu (WE) nr 138/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady*.

SEKCJA 4

PIERWSZY ROK REFERENCYJNY, CZĘSTOTLIWOŚĆ

I TERMINY PRZEKAZYWANIA DANYCH

1. Statystyki zestawia się i przekazuje w cyklu rocznym.
2. Statystyki przekazuje się w ciągu 21 miesięcy od końca roku referencyjnego.
3. Aby zaspokoić zapotrzebowanie użytkowników na kompletne i aktualne dane, Komisja (Eurostat) opracowuje szacunki łącznych wartości dla UE głównych danych zagregowanych tego modułu niezwłocznie po otrzymaniu wystarczających danych krajowych. W miarę możliwości Komisja (Eurostat) opracowuje i publikuje szacunki w odniesieniu do danych, które nie zostały przekazane przez państwa członkowskie w terminie przewidzianym w pkt 2.

4. Pierwszym rokiem referencyjnym jest rok 2023.
5. W ramach pierwszego przekazania danych państwa członkowskie uwzględniają dane roczne z okresu od 2022 r. do pierwszego roku referencyjnego.
6. W ramach każdego kolejnego przekazania danych do Komisji państwa członkowskie przekazują dane roczne za lata $n-2$, $n-1$ oraz n , gdzie n jest rokiem referencyjnym.
W przypadku rewizji danych państwa członkowskie ponownie przekazują dane za lata od 2022 r. Państwa członkowskie mogą dostarczyć wszelkie dostępne dane za lata poprzedzające 2022 r.

SEKCJA 5

TABELE SPRAWOZDAWCZE

W odniesieniu do elementów określonych w sekcji 3 przekazuje się następujące dane:

1. Obszar gruntów leśnych w podziale na:
 - lasy dostępne do celów pozyskiwania drewna;
 - lasy niedostępne do celów pozyskiwania drewna;
 - inne grunty zalesione.

Każdą z tych kategorii przedstawia się w podziale na:

- powierzchnię otwarcia na początek roku referencyjnego;
- zalesianie i inne przyrosty powierzchni;
- wylesienie i inne zmniejszenia powierzchni;
- zmiany klasyfikacji statystycznej;
- powierzchnię zamknięcia na koniec roku referencyjnego.

Dane przekazuje się w tysiącach hektarów.

2. Miąższość drewna, w podziale na:

- lasy dostępne do celów pozyskiwania drewna;
- lasy niedostępne do celów pozyskiwania drewna;
- inne grunty zalesione.

Lasy dostępne do celów pozyskiwania drewna przedstawia się w podziale na:

- stan otwarcia na początek roku referencyjnego;
- przyrost netto;
- pozyskanie;
- nieodwracalne straty;
- zmiany klasyfikacji statystycznej;
- pozycję bilansującą;
- stan zamknięcia na koniec roku referencyjnego.

Lasy niedostępne do celów pozyskiwania drewna i inne grunty zalesione przedstawia się w podziale na:

- stan otwarcia na początek roku referencyjnego;
- pozyskanie;
- inne zmiany (między stanem początkowym a końcowym);
- stan zamknięcia na koniec roku referencyjnego.

Dane przekazuje się w tysiącach m³, w korze.

3. Wartość drewna w podziale na:

- lasy dostępne do pozyskiwania drewna;
- lasy niedostępne do pozyskiwania drewna;
- inne grunty zalesione.

Lasy dostępne do celów pozyskiwania drewna przedstawia się w podziale na:

- stan otwarcia na początek roku referencyjnego;
- przyrost netto;
- pozyskanie;
- nieodwracalne straty;
- aktualizację wyceny;
- zmiany klasyfikacji statystycznej;
- pozycję bilansującą;
- stan zamknięcia na koniec roku referencyjnego.

Lasy niedostępne do celów pozyskiwania drewna i inne grunty zalesione przedstawia się w podziale na:

- stan otwarcia na początku roku referencyjnego;
- pozyskanie;
- inne zmiany (między stanem początkowym a końcowym);
- stan zamknięcia na koniec roku referencyjnego.

Wszystkie dane przedstawia się w milionach w walucie krajowej.

4. Dla rachunków ekonomicznych produkcję globalną, o której mowa w sekcji 3, przekazuje się według następujących podziałów, stosując definicje produktów z klasyfikacji produktów według działalności, wersja 2.1:

- sadzonki drzew i krzewów leśnych (produkt 02.10.11) i nasiona drzew i krzewów leśnych (produkt 02.10.12);
- drzewa leśne, zdefiniowane jako przyrost netto drewna w lasach, w których prowadzona jest gospodarka leśna (produkt 02.10.30) ;

- drewno nieobrobione (produkt 02.20.1), w tym sprzedaż drewna z lasów, w których nie jest prowadzona gospodarka leśna, obejmujące następujące pozycje zgłaszane w dwóch osobnych wierszach:
 - (i) drewno opałowe (produkty 02.20.14 i 02.20.15);
 - (ii) drewno okrągłe, tj. suma drewna okrągłego z drzew iglastych (produkt 02.20.11), drewna okrągłego z drzew liściastych, z wyłączeniem drzew tropikalnych (produkt 02.20.12) i drewna okrągłego z drzew tropikalnych (produkt 02.20.13);
- dziko rosnące produkty leśne, z wyłączeniem drewna (produkt 02.30);
- usługi charakterystyczne dla działalności w zakresie leśnictwa i pozyskiwania drewna zdefiniowane jako usługi związane ze szkółkami leśnymi (produkt 02.10.2), usługi związane z leśnictwem (produkt 02.4) i wszelkie inne usługi świadczone przez lokalne jednostki rodzaju działalności (JRD) sektora leśnictwa;
- inne produkty z powiązanych drugorzędnych działalności w lokalnych JRD, takie jak grzyby i trufle (01.13.8), pozostałe owoce jagodowe, owoce z rodzaju *Vaccinium*, gdzie indziej niesklasyfikowane (01.25.19), kaczuk naturalny (01.29.10), pozostałe drewno nieobrobione, włączając rozłupane pale i tyczki (16.10.39), węgiel drzewny (20.14.72), usługi związane z działalnością obszarów i obiektów ochrony przyrody, włączając ochronę dzikiej przyrody (91.04.12), i wszelkie inne produkty produkowane przez lokalne JRD.

Zużycie pośrednie sektora leśnictwa i pozyskiwania drewna, o którym mowa w sekcji 3, zgłasza się według następujących podziałów, stosując definicje produktów z klasyfikacji produktów według działalności, wersja 2.1:

- suma sadzonek drzew i krzewów leśnych (produkt 02.10.11), nasion drzew i krzewów leśnych (produkt 02.10.12) oraz drzew leśnych (produkt 02.10.3) wykorzystywanych do produkcji drewna;
- suma energii i smarów, w tym energii elektrycznej (produkt 35.11.10), benzyny silnikowej (gazoliny) (produkt 19.20.21), gazu ziemnego w stanie ciekłym lub gazowym (produkt 06.20.10), olejów smarowych otrzymanych z ropy naftowej i preparatów z ciężkich frakcji, gdzie indziej niesklasyfikowanych (produkt 19.20.29) oraz innych podobnych produktów;
- suma usług charakterystycznych dla działalności w zakresie leśnictwa i pozyskiwania drewna, w tym usług związanych ze szkółkami leśnymi (produkt 02.10.2), usług związanych z leśnictwem (produkt 02.4) i wszelkich innych usług świadczonych przez lokalne JRD sektora leśnictwa i pozyskiwania drewna;
- pozostałe towary i usługi nieuwjęte w żadnej ze zmiennych zużycia pośredniego.

Przyrost rzeczowych środków obrotowych w sektorze leśnictwa i pozyskiwania drewna, o którym mowa w sekcji 3, wykazuje się według następujących podziałów:

- zmiany w produkcji niezakończonej w odniesieniu do kultywowanych zasobów biologicznych;
- pozostałe zmiany rzeczowych środków obrotowych.

Wszystkie elementy przedstawia się w milionach w walucie krajowej.

5. Dane dotyczące innych gruntów zalesionych wykazuje się na zasadzie dobrowolności.

SEKCJA 6

MAKSYMALNA DŁUGOŚĆ OKRESÓW PRZEJŚCIOWYCH

Do celów wykonania przepisów zawartych w niniejszym załączniku okres przejściowy wynosi maksymalnie dwa lata od pierwszego terminu przekazania danych.

ZAŁĄCZNIK VIII
MODUŁ RACHUNKÓW DOTACJI NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA
I PODOBNYCH TRANSFERÓW

SEKCJA 1

CELE

W rachunkach dotacji na ochronę środowiska i podobnych transferów gromadzi się i przedstawia, w sposób zgodny z pojęciami i definicjami ESA 2010, dane dotyczące transferów bieżących i kapitałowych mających wspierać działania na rzecz ochrony środowiska i zasobów naturalnych, w tym produkcji i wykorzystania produktów środowiskowych.

W niniejszym załączniku określono dane, jakie państwa członkowskie mają gromadzić, zestawiać, przekazywać i poddawać ocenie w odniesieniu do rachunków dotacji na ochronę środowiska i podobnych transferów. Dane te są też wykorzystywane do zestawiania krajowych wydatków na ochronę środowiska, jak określono w załączniku IV.

SEKCJA 2

ZAKRES

W rachunkach dotacji na ochronę środowiska i podobnych transferów rejestruje się jednostronne płatności od sektora instytucji rządowych i samorządowych na rzecz sektorów instytucjonalnych (w obrębie gospodarki krajowej i na rzecz zagranicy) oraz od nierezydentów (zagranica) na cele ochrony środowiska lub ograniczenia wykorzystania i wydobycia zasobów naturalnych.

SEKCJA 3

WYKAZ ELEMENTÓW

Państwa członkowskie opracowują rachunki dotacji na ochronę środowiska i podobnych transferów według następujących elementów:

- dotacje (kod D.3 ESA 2010);
- pozostałe transfery bieżące (kody D.6 i D.7 ESA 2010);
- transfery kapitałowe (kod D.9 ESA 2010).

Wszystkie dane przedstawia się w milionach w walucie krajowej.

SEKCJA 4

PIERWSZY ROK REFERENCYJNY, CZĘSTOTLIWOŚĆ

I TERMINY PRZEKAZYWANIA DANYCH

1. Statystyki zestawia się i przekazuje w cyklu rocznym.
2. Statystyki przekazuje się w ciągu 24 miesięcy od końca roku referencyjnego.

3. Aby zaspokoić zapotrzebowanie użytkowników na kompletne i aktualne dane, Komisja (Eurostat) opracowuje szacunki łącznych wartości dla UE głównych danych zagregowanych tego modułu niezwłocznie po otrzymaniu wystarczających danych krajowych. W miarę możliwości Komisja (Eurostat) opracowuje i publikuje szacunki w odniesieniu do danych, które nie zostały przekazane przez państwa członkowskie w terminie przewidzianym w pkt 2.
4. Pierwszym rokiem referencyjnym jest rok 2023.
5. W ramach pierwszego przekazania danych państwa członkowskie uwzględniają dane roczne z okresu od 2022 r. do pierwszego roku referencyjnego.
6. W ramach każdego kolejnego przekazania danych do Komisji państwa członkowskie dostarczają dane roczne za lata $n-2$, $n-1$ oraz n , gdzie n jest rokiem referencyjnym. W przypadku rewizji danych państwa członkowskie ponownie przekazują dane za lata od 2022 r. Państwa członkowskie mogą dostarczyć wszelkie dostępne dane za lata poprzedzające 2022 r.

SEKCJA 5

TABELE SPRAWOZDAWCZE

1. W odniesieniu do elementów wymienionych w sekcji 3 dane zgłasza się w podziale na:
 - sektor instytucjonalny będący płatnikiem:
 - instytucje rządowe i samorządowe;
 - zagranicę;
 - sektor instytucjonalny będący beneficjentem, w podziale na:
 - instytucje rządowe i samorządowe;
 - przedsiębiorstwa i instytucje finansowe;
 - gospodarstwa domowe;
 - instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych;
 - zagranicę.

2. Dla każdej z kategorii sprawozdawczych, o których mowa w pkt 1, dane przekazuje się w podziale na kategorie klasyfikacji działalności związanych z ochroną środowiska (CEPA) oraz klasyfikacji działalności związanych z gospodarką zasobami (CReMA), pogrupowane następująco:

- CEPA 1
- CEPA 2
- CEPA 3
- CEPA 4
- CEPA 5
- CEPA 6 (w tym wcześniejsza CReMA 12)
- suma CEPA 7, CEPA 8 i CEPA 9
- CReMA 10
- CReMA 11
- CReMA 13
- CReMA 13A

- CReMA 13B
- CReMA 13C
- CReMA 14
- suma CReMA 15 i CReMA 16.

3. Transfery do otrzymania przez przedsiębiorstwa i instytucje finansowe od sektora instytucji rządowych i samorządowych pogrupowane według sumy wszystkich kategorii CEPA (CEPA 1–9) i wszystkich kategorii CReMA (CReMA 10–16) powinny być dalej pogrupowane według klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2, następująco:

- NACE A – rolnictwo, leśnictwo i rybactwo;
- NACE B – górnictwo i wydobywanie;
- NACE C – przetwórstwo przemysłowe;
- NACE D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych;
- NACE E – dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją;

- NACE F – budownictwo;
 - NACE G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle;
 - NACE H – transport i gospodarka magazynowa;
 - NACE I–U – pozostałe sekcje NACE.
4. Kategorie CEPA, o których mowa w pkt 2 i 3, są określone w załączniku IV, a kategorie CReMA są określone w załączniku V.

SEKCJA 6

MAKSYMALNA DŁUGOŚĆ OKRESÓW PRZEJŚCIOWYCH

Do celów wykonania przepisów zawartych w niniejszym załączniku okres przejściowy wynosi maksymalnie dwa lata od pierwszego terminu przekazania danych.

ZAŁĄCZNIK IX
MODUŁ RACHUNKÓW EKOSYSTEMÓW

SEKCJA 1

CELE

W rachunkach ekosystemów przedstawia się dane dotyczące zasięgu i stanu zasobów ekosystemowych oraz usług świadczonych przez ekosystemy na rzecz społeczeństwa i gospodarki. Dane są zgodne z SEEA EA i kompatybilne z danymi przekazywanymi w ramach ESA 2010.

W rachunkach ekosystemów wykorzystuje się w miarę możliwości istniejące informacje, w tym pochodzące z obserwacji Ziemi, sprawozdawczości środowiskowej i innych źródeł danych.

SEKCJA 2

ZAKRES

W rachunkach ekosystemów rejestruje się zasięg ekosystemów, stan ekosystemów oraz przepływy usług ekosystemowych.

Zasięg ekosystemu to jego wielkość mierzona powierzchnią. Rachunki zasięgu ekosystemów obejmują ekosystemy lądowe (w tym słodkowodne) i morskie na terytorium kraju.

Stan ekosystemu to jakość ekosystemu mierzona z punktu widzenia jego abiotycznych, biotycznych i krajobrazowych cech charakterystycznych, według rodzajów ekosystemów.

Usługi ekosystemowe to korzyści zapewniane przez ekosystemy na rzecz działalności gospodarczej i innej działalności człowieka. Obejmują one usługi (i) zaopatrzeniowe, (ii) regulacyjne i konserwacyjne, oraz (iii) kulturowe. W rachunkach usług ekosystemowych rejestruje się faktyczną podaż i wykorzystanie usług ekosystemowych zapewnianych przez ekosystemy na terytorium kraju.

Rachunki tematyczne to rachunki, w których dane są zorganizowane według konkretnych tematycznych obszarów polityki, takich jak bioróżnorodność, zmiana klimatu, oceany i obszary zurbanizowane.

SEKCJA 3

WYKAZ ELEMENTÓW

Państwa członkowskie opracowują rachunki ekosystemów według następujących elementów:

1. Rachunki zasięgu ekosystemów, w których rejestruje się powierzchnię i zmiany wielkości powierzchni każdego rodzaju ekosystemu na terytorium kraju. Państwa członkowskie podają rachunki zasięgu ekosystemów w tysiącach hektarów.
2. Macierz przekształceń, będąca składową rachunków zasięgu ekosystemów, w której rejestruje się przekształcenia między rodzajami ekosystemów w czasie, w hektarach.

3. Rachunki stanu ekosystemów, w których rejestruje się cechy charakterystyczne ekosystemów następująco:
- a) dla gruntów zabudowanych i innych obszarów sztucznych:
 - tereny zielone w miastach oraz przyległych małych miastach i przedmieściach przedstawia się w % łącznej powierzchni, obliczonych dla całego obszaru miast i przyległych małych miast i przedmieść, z uwzględnieniem wszystkich rodzajów ekosystemów na tym obszarze;
 - stężenie pyłu zawieszonego o średnicy do 2,5 μm w miastach przedstawia się w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ jako średnią krajową za okres sprawozdawczy;
 - b) dla gruntów uprawnych:
 - zasoby węgla organicznego w powierzchniowej warstwie gleby przedstawia się w t/ha, jako średnią krajową za okres sprawozdawczy;
 - c) dla użytków zielonych:
 - zasoby węgla organicznego w powierzchniowej warstwie gleby przedstawia się w t/ha, jako średnią krajową za okres sprawozdawczy;
 - d) dla gruntów uprawnych i użytków zielonych łącznie:
 - wskaźnik liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego przedstawia się jako zbiorczy wskaźnik krajowy za okres sprawozdawczy;

e) dla lasów i terenów zalesionych:

- drewno posuszowe zgłasza się w m³/ha, jako średnią krajową za okres sprawozdawczy;
- stopień zwarcia koron drzew przedstawia się w %, jako średnią krajową za okres sprawozdawczy;
- wskaźnik liczebności pospolitych ptaków leśnych; wskaźnik liczebności ptaków leśnych opisuje trendy liczebności pospolitych ptaków leśnych w ich europejskim zasięgu występowania na przestrzeni czasu; jest to wieloskładnikowy wskaźnik stworzony na podstawie danych z obserwacji gatunków ptaków charakterystycznych dla siedlisk leśnych w Europie; jego podstawą jest szczegółowy wykaz gatunków w każdym państwie członkowskim;

f) dla przybrzeżnych plaż, wydmy i terenów podmokłych:

- odsetek sztucznych nieprzepuszczalnych pokryć terenu, obecnych na obszarze przybrzeżnym, który obejmuje rodzaje ekosystemów: przybrzeżne plaże, wydmy i tereny podmokłe, przedstawia się w % jako średnią krajową za okres sprawozdawczy.

Miasta, małe miasta i przedmieścia to lokalne jednostki administracyjne, podzielone na kategorie według typologii stopnia urbanizacji określonej w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2391**.

4. Rachunki usług ekosystemowych, w których rejestruje się podaż i wykorzystanie usług ekosystemowych w tablicach podaży i wykorzystania. W tablicy podaży rejestruje się podaż usług ekosystemowych zapewnianych przez ekosystemy na rzecz systemów społeczno-ekonomicznych. W tablicy wykorzystania rejestruje się wykorzystanie usług ekosystemowych według rodzajów wykorzystania określonych w sekcji 5.

Tablice podaży i wykorzystania podaje się w następujących jednostkach fizycznych:

a) Usługi zaopatrzeniowe

- Zaopatrzenie w rośliny uprawne definiuje się jako wkład ekosystemu we wzrost roślin, określone w przybliżeniu na podstawie ilości zebranych plonów do różnych rodzajów wykorzystania. Obejmuje produkcję żywności i roślin włóknistych, rośliny pastewne i energię oraz biomasę wypasaną, zgodnie z załącznikiem III tabela A sekcja 1.1 i 1.2.
- Zapylenie definiuje się jako wkład ekosystemu za pośrednictwem dzikich owadów zapylających w produkcję roślin uprawnych, o których mowa w tiret pierwszym. Wkład ten przedstawia się w tonach roślin uprawnych zależnych od owadów zapylających, które można przypisać dzikim owadom zapylającym, w podziale według roślin uprawnych dla głównych rodzajów roślin uprawnych zależnych od owadów zapylających, obejmujących drzewa owocowe, owoce jagodowe, pomidory, rośliny oleiste i „pozostałe”.
- Zaopatrzenie w drewno definiuje się jako wkład ekosystemu we wzrost drzew i innej biomasy drzewnej oraz przedstawia się jako przyrost netto, zdefiniowany w załączniku VII, w tysiącach m³, w korze.

b) Usługi regulacyjne i konserwacyjne

- Filtrację powietrza definiuje się jako wkład ekosystemu w filtrowanie zanieczyszczeń powietrza przez depozycję, wchłanianie, zatrzymywanie i magazynowanie zanieczyszczeń przez elementy ekosystemu (w szczególności drzewa). Łagodzi to szkodliwe skutki zanieczyszczeń. Wkład ten przedstawia się w tonach adsorbowanego pyłu zawieszonego.
- Globalną regulację klimatu definiuje się jako wkład ekosystemu w ograniczenie stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze przez usuwanie (sekwestrację netto) dwutlenku węgla z atmosfery oraz zatrzymywanie (składowanie) dwutlenku węgla w ekosystemach. Wkład ten przedstawia się w tonach sekwestracji netto dwutlenku węgla i tonach węgla organicznego składowanego w ekosystemach lądowych, z uwzględnieniem zasobów naziemnych i podziemnych.
- Lokalną regulację klimatu definiuje się jako wkład ekosystemu w regulowanie warunków atmosferycznych otoczenia na obszarach zurbanizowanych za pośrednictwem roślinności, która poprawia warunki życia ludzi i wspiera produkcję gospodarczą. Wyraża się ją i przedstawia jako obniżenie temperatury w miastach będące efektem roślinności miejskiej, w stopniach Celsjusza w dniach, w których temperatura przekracza 25 stopni Celsjusza.

c) Usługi kulturowe

- Usługi związane z turystyką przyrodniczą definiuje się jako wkład ekosystemu, w szczególności jego cech biofizycznych i właściwości umożliwiających ludziom korzystanie i czerpanie przyjemności ze środowiska za pomocą bezpośrednich, doświadczanych na miejscu fizycznych interakcji ze środowiskiem. Wkład ten przedstawia się jako liczbę noclegów w hotelach, hostelach, na polach kempingowych itp., które można przypisać odwiedzaniu ekosystemów.

5. W rachunkach ekosystemów wykorzystuje się następującą tabelę rodzajów ekosystemów:

Kategoria	Rodzaj ekosystemu
1	Grunty zabudowane i inne obszary sztuczne
2	Grunty uprawne
3	Użytki zielone (pastwiska, półnaturalne i naturalne użytki zielone)
4	Lasy i tereny zalesione
5	Wrzosowiska i tereny porośnięte krzewami
6	Ekosystemy ubogie w roślinność
7	Śródlądowe tereny podmokłe
8	Rzeki i kanały
9	Jeziora i zbiorniki
10	Zatoki morskie i wody przejściowe
11	Przybrzeżne plaże, wydmy i tereny podmokłe
12	Ekosystemy morskie (wody przybrzeżne, szelf i otwarte wody oceaniczne)

SEKCJA 4

PIERWSZY ROK REFERENCYJNY, CZĘSTOTLIWOŚĆ

I TERMINY PRZEKAZYWANIA DANYCH

1. Statystyki zestawia się i przekazuje:
 - co 3 lata – dla rachunków zasięgu i stanu ekosystemów. Dane odnoszą się do reprezentatywnej średniej dla roku referencyjnego oraz do macierzy przekształceń w odniesieniu do zmiany w ciągu 3 lat między 2 latami referencyjnymi;
 - co roku, o ile Komisja (Eurostat) udostępni narzędzia modelowania do obliczania usług ekosystemowych – dla rachunków usług ekosystemowych. W przypadku braku takich narzędzi – co trzy lata dla rachunków usług ekosystemowych.
2. Statystyki przekazuje się w ciągu 24 miesięcy od końca roku referencyjnego.
3. Aby zaspokoić zapotrzebowanie użytkowników na kompletne i aktualne dane, Komisja (Eurostat) opracowuje szacunki łącznych wartości dla UE niezwłocznie po otrzymaniu wystarczających danych krajowych. W miarę możliwości Komisja (Eurostat) opracowuje i publikuje szacunki w odniesieniu do danych, które nie zostały przekazane przez państwa członkowskie w terminie przewidzianym w pkt 2.

4. Pierwszym rokiem referencyjnym jest rok 2024. Dla macierzy przekształceń pierwszym rokiem referencyjnym jest rok 2027.
5. W ramach pierwszego przekazania danych państwa członkowskie podają dane z 2024 r. dla rachunków zasięgu i stanu oraz dla tablic podaży i wykorzystania usług ekosystemowych w jednostkach fizycznych. Dla macierzy przekształceń dane pokazują zmiany między rokiem 2024 a 2027.
6. W ramach każdego kolejnego przekazania danych do Komisji państwa członkowskie dostarczają dane dotyczące rachunków usług ekosystemowych, zasięgu i stanu za lata $n-3$ oraz n , gdzie n jest rokiem referencyjnym. W przypadku rewizji danych państwa członkowskie ponownie przekazują dane od 2024 r. Państwa członkowskie mogą dostarczyć wszelkie dostępne dane za lata poprzedzające 2024 r.

SEKCJA 5

TABELE SPRAWOZDAWCZE

1. Rachunki zasięgu ekosystemów: dla wszystkich rodzajów ekosystemów, o których mowa w sekcji 3, w ramach pierwszego przekazania danych przekazuje się dane za pierwszy rok referencyjny. W ramach każdego kolejnego przekazania danych przekazuje się dane następująco:
 - zasięg w poprzednim roku referencyjnym;
 - zwiększenia;
 - zmniejszenia;
 - zasięg w bieżącym roku referencyjnym.

W macierzy przekształceń przedstawia się przekształcenia wszystkich rodzajów ekosystemów, o których mowa w sekcji 3, między poprzednim a bieżącym rokiem referencyjnym.

2. Rachunki usług ekosystemowych: dla usług ekosystemowych, o których mowa w sekcji 3, dane przedstawia się w tablicach podaży i wykorzystania następująco:
 - a) w tablicy podaży rejestruje się roczną podaż usług, o których mowa w sekcji 3, pochodzących od wszystkich rodzajów ekosystemów, o których mowa w sekcji 3, z wyjątkiem kategorii 10 i 12;
 - b) w tablicy wykorzystania rejestruje się wykorzystanie usług ekosystemowych według następującego podziału:
 - zużycie pośrednie według gałęzi przemysłu;
 - spożycie w sektorze instytucji rządowych i samorządowych;
 - spożycie w sektorze gospodarstw domowych;
 - akumulacja brutto;
 - eksport.
3. Państwo członkowskie nie jest zobowiązane do przekazywania danych, jeśli jego całkowita powierzchnia lądowa nie przekracza 0,3 % całkowitej powierzchni lądowej UE.

SEKCJA 6

MAKSYMALNA DŁUGOŚĆ OKRESÓW PRZEJŚCIOWYCH

Do celów wykonania przepisów zawartych w niniejszym załączniku okres przejściowy wynosi maksymalnie dwa lata od pierwszego terminu przekazania danych.

-
- * Rozporządzenie (WE) nr 138/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 grudnia 2003 r. dotyczące rachunków gospodarczych dla rolnictwa we Wspólnocie (Dz.U. L 33 z 5.2.2004, s. 1).
- ** Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2391 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 w odniesieniu do typologii terytorialnych (Tercet) (Dz.U. L 350 z 29.12.2017, s. 1).”.
-